

גרשון הוברמן מייסד ארגון הפיזיותרפיה

ד"ר גאולה פארן

גרשון הוברמן נולד בגרמניה בשנת 1920 והיה ספורטאי מצטיין במועדון הספורט היהודי 'בר כוכבא' בדנציג, עיר מגוריו. הוא עלה לארץ בשנת 1937 מטעמים ציוניים, ללמוד חקלאות ב'מקווה ישראל'. הוברמן הצטרף ל'הגנה' והיה שותף להתיישבות חקלאית בעמק בית שאן. בשנת 1941 התגייס לצבא הבריטי, נפצע בתאונת דרכים ואושפז בבית חולים צבאי בריטי בלבנון, כשהוא סובל משברים רבים. במסגרת שיקומו התוודע למקצוע הפיזיותרפיה ולמד מספר קורסים בתחום, בבית החולים בו שהה. לאחר שחרורו מן הצבא, השלים את השכלתו בקורס להכשרת מורים לחינוך גופני. במלחמת העצמאות שירת כפיזיותרפיסט בבית החולים 'תל השומר' ובמסגרת זו החל לעבוד עם החיילים הפראפליגים והקוודריפליגים, נפגעי המלחמה, שאושפזו בביתן 19.¹

הוברמן התמחה בטיפול בנפגעי חוט השדרה² ויצר קשרים עם פרופ' גוטמן, המומחה מספר 1 בעולם בתחום זה, ועם רופאים אורתופדים בארץ. הוא אף היה חבר אישי של הנס לורנזן, מחולל ספורט הנכים במערב גרמניה ששיטותיו באימון נכים התבססו על ידע מדעי ונחשבו לפורצות דרך,³ ויישם את שיטותיו בעבודתו. הוברמן האמין בספורט ככוח משקם; לפיכך הצטרף למאמני האתלטיקה של נכי צה"ל ב'תל השומר' ושאף להרחיב את האימונים לתחומים נוספים.⁴

בשנת 1950 הקים גרשון הוברמן את הארגון הישראלי לפיזיותרפיה והתמנה להיות היו"ר הראשון של הארגון. במקביל, החל הוברמן בשנת 1953 ביוזמתו הפרטית ללמד ילדים נפגעי פוליו, שחיה בבריכת 'גורדון' בתל אביב. אימוני השחייה היו חלק מהטיפול הפיזיותרפי שנתן לילדים הללו במסגרת עבודתו כפיזיותרפיסט במרפאת זמנהוף של קופת חולים.⁵ הוברמן היה הראשון שבקיץ 1958 לימד ילדים נפגעי פוליו שחיה, באופן שיטתי. בבריכת גורדון פגש הוברמן את מרגלית זוננפלד, מורה לחינוך גופני שנהגה לשחות במקום וגייס אותה ליוזמה זו.⁶ כך, מתוך יוזמה פרטית של הוברמן שהיה 'משוגע לדבר' הונחו היסודות לספורט הנכים בישראל, שברבות הימים הפך לממוסד, וזכה להצלחה בקנה מידה עולמי. להצלחה זו לא היה אח ורע בספורט הישראלי. הוברמן המשיך לעבוד כפיזיותרפיסט ובצד עיסוקו זה, היה ממובילי ספורט הנכים בארץ והרוח החיה בו עד פטירתו בשנת 2009.

¹ קורות חייו של גרשון הוברמן, כפי שתועדו על ידו ונמסרו לי על ידי אלמנתו, ברברה הוברמן, באדיבותה הרבה.

² דברי הספד על גרשון הוברמן, נאמרו על ידי אלמנתו ונמסרו לי על ידה.

³ הוברמן גרשון, "ספורט הנכים והשלכותיו על התרבות והחברה". **תרבות הגוף והרפואה**, מאי 1976, עמ' 61.

⁴ Brittain Ian and Hutzler Yeshayahu, "A social-historical perspective on the development of sports for persons with physical disability in Israel", **Sport in Society**, Vol. 12, No. 8, October 2009, p. 1069.

⁵ קורות חייו של גרשון הוברמן, לעיל הערה 1.

⁶ זוננפלד מרגלית, **במים כולם שוים**, ישראל 2003, עמ' 22-23.

